

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

ZAKONODAVNO POVJERENSTVO

ZAKONODAVNA KOMISIJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

ЗАКОНОДАВНА КОМИСИЈА

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Mладена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

На основу члана 8 Закона о Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 1/00 и 17/04) и Одлуке о давању овлаштења Законодавној комисији Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-218/17 од 13. септембра 2017. године, Законодавна комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ на 35. сједници одржаној 21. фебруара 2018. године утврдила је пречишћени текст Закона о архивској дјелатности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 44/04) са измјенама и допунама Закона о архивској дјелатности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 19/07, 25/09, 2/11, 29/13).

Број: 01.3.-05-230/18
Брчко, 21. фебруара 2018. године

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
ЗАКОНОДАВНЕ КОМИСИЈЕ**
Љубиша Лукић, с. р.

ЗАКОН О АРХИВСКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ (ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим законом уређује се архивска дјелатност која обухвата: прикупљање, евидентирање, преузимање, сређивање, стручну обраду, истраживање, чување, заштиту регистратурског материјала и архивске грађе, као и објављивање и давање на коришћење архивске грађе и надзор над регистратурским материјалом и архивском грађом.

Члан 2

Регистратурски материјал обухвата изворни и репродуковани (писани, цртани, штампани, фотографисани, филмовани, фонографски или на други начин забиљежен) документарни материјал који је настао у раду органа Дистрикта, установа, предузећа, друштвених и политичких организација, удружења грађана, грађанско-правних и физичких лица (у даљем тексту: имаоци и ствараоци регистратурског материјала) све док се из њега не одабере архивска грађа.

Члан 3

Архивска грађа обухвата изворни и репродуковани (писани, цртани, штампани, фотографисани, филмовани, фонографисани или на други начин забиљежен) документарни материјал од трајне вриједности и значаја за историју и друге научне области, за културу уопште и за друге друштвене потребе, који је настао у раду органа Дистрикта, установа, предузећа, друштвених и политичких организација, удружења грађана, грађанско-правних и физичких лица (у даљем тексту: имаоци и ствараоци архивске грађе).

Члан 4

Архивска грађа, као добро културно-историјског наслеђа, ужива посебну заштиту под условима и на начин утврђен овим законом и другим законима који регулишу заштиту културне баштине.

Посебну заштиту ужива и регистратурски материјал из којег се одабира архивска грађа под условима и на начин утврђен овим законом.

Члан 5

Архивска грађа доступна је јавности под условима утврђеним овим законом.

Члан 6

Архивска дјелатност је дјелатност од посебног интереса за Дистрикт.

Члан 7

Регистратурски материјал и архивска грађа, настали у раду једног од њихових ималаца, чине цјелину и не могу се дијелити, осим у изузетним случајевима статусних промјена имаоца регистратурске грађе.

Члан 8

Архивску дјелатност на подручју Дистрикта обавља Архив Дистрикта и она се обавља на цијелој територији Дистрикта.

II. РЕГИСТРАТУРСКИ МАТЕРИЈАЛ И АРХИВСКА ГРАЂА У СВОЈИНИ ДИСТРИКТА

Члан 9

Регистратурски материјал и архивска грађа настали у раду органа Дистрикта, установа, предузећа, друштвених и политичких организација, удружења грађана, грађанско-правних и физичких лица својина су Дистрикта.

Регистратурски материјал и архивска грађа свих ималаца и стваралаца који су до дана ступања на снагу овог закона, постојали и радили на територији Брчко дистрикта, а сада више не постоје и не раде, својина су Дистрикта.

Имаоци и ствараоци регистратурског материјала и архивске грађе у смислу овог закона сматрају се носиоцима права, обавеза и одговорности у погледу коришћења, управљања и располагања архивском грађом и регистратурским материјалом.

Члан 10

Имаоци регистратурског материјала дужни су да чувају тај материјал од оштећења, уништења и нестајања, све док се из њега не одабере архивска грађа.

Члан 11

Сви имаоци и ствараоци регистратурског материјала и архивске грађе:

1. воде евиденцију, сређују и чувају регистратурски материјал и архивску грађу у складу са овим законом и својим општим актом;
2. утврђују листу категорија регистратурског материјала с роковима чувања, на коју сагласност даје Архив Дистрикта;
3. планирају и спроводе мјере заштите регистратурског материјала и архивске грађе у случају ванредних прилика;
4. обезбјеђују одговарајуће просторије, опрему за смјештај и заштиту регистратурског материјала;
5. одређују одговорног радника архиве, који мора имати најмање средњу стручну спрему;
6. врше редовно годишње одабирање архивске грађе и излучивање безвредног регистратурског материјала.

Члан 12

Архивска грађа прикупља се преузимањем, куповином, размјеном, поклоном и завјештањем.

Члан 13

Архив Дистрикта ће преузети регистратурски материјал и архивску грађу ако њен ималац буде укинута (престане да обавља своју дјелатност на подручју Дистрикта) или пређе из друштвене у приватну својину.

Преузимање регистратурског материјала и архивске грађе извршиће се у договору са Архивом Дистрикта.

Члан 14

Ималац и стваралац регистратурског материјала, након одабирања архивске грађе, одабрану архивску грађу ће предати Архиву Дистрикта на чување, а преостали регистратурски материјал, којем је прошао рок чувања, уништиће или продати правном лицу (предузећу) које се бави откупом и прометом отпадних материјала.

Члан 15

Ближи пропис о условима и роковима чувања регистратурског материјала и архивске грађе, одабирање архивске грађе из регистратурског материјала, њену примопредају између имаоца и ствараоца архивске грађе и Архива Дистрикта доноси шеф одјељења за јавни регистар на основу предлога Архива Дистрикта.

Члан 16

Архивска грађа у власништву Дистрикта која је старија од 30 година а која се налази код имаоца регистратурског материјала предаће се Архиву Дистрикта.

Споразумом (договором) имаоца архивске грађе и Архива Дистрикта може се извршити примопредаја комплетне грађе која је настала до проглашења Дистрикта.

Члан 17

Регистратурски материјал и архивска грађа настали у раду правосудних институција, Полиције Дистрикта, као и политичких организација чувају се код тих органа до рока који они одреде. Општим актом тих органа одређују се услови и начин коришћења регистратурског материјала и архивске грађе.

Архив Дистрикта врши контролу заштићености и евидентирања регистратурског материјала и архивске грађе из става 1 овог члана.

Члан 18

Преузета архивска грађа евидентира се по јединственој методологији коју утврђује Архив Дистрикта.

Члан 19

Архивска грађа може се, уз сагласност Влада, привремено износити у иностранство у сврху излагања, експертизе и слично.

Члан 20

Архив Дистрикта може са другим архивима међусобно вршити размјену архивске грађе у сврху попуњавања својих фондова и збирки.

Размјена архивске грађе са иностранством може се обављати само уз одобрење Владе Дистрикта.

III. КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Члан 21

Право на коришћење архивске грађе у својини Дистрикта имају сви корисници под једнаким условима.

Члан 22

Архивска грађа у својини Дистрикта користи се у службене, научне, образовно-васпитне, културне и друге друштвене потребе, као и за задовољење потреба правних и физичких лица у рјешавању њихових уставних и законских права. Ствараоци архивске грађе могу да одреде рок до кога грађа не може бити доступна за коришћење, с тим да он не може бити дужи од 30 година.

Изузетно Влада Дистрикта може одредити рокове дуже од рока из става 2 овог члана, за коришћење поједине архивске грађе, с тим да ти рокови не могу бити дужи од 50 година.

Члан 23

Архивска грађа од трајне вриједности не смије се уништити и ако је копирана.

Архивска грађа снимљена у архивима у и ван Босне и Херцеговине, а односи се на подручје Дистрикта, чува се у Архиву Дистрикта.

Члан 24

Архивска грађа у својини Дистрикта која се односи на појединачна лица, везана за казнене предмете, судске списе, медицинску документацију и личне досијее може да се користи 10 година након смрти лица или краће, ако на то пристану брачни друг, дјеца или родитељи умрлог лица.

Члан 25

Архивска грађа на коришћење се даје у облику фотокопије.

Документација потребна у службене сврхе издаје се на коришћење у облику овјерене фотокопије.

У посебним случајевима, када то захтијевају органи Дистрикта, архивска грађа се може посудити у оригиналном облику, али на одређено вријеме.

Члан 26

Архив је дужан да омогући коришћење архивске грађе под условима прописаним овим законом и својим општим актом.

Посебним правилником утврдиће се начин, услови и поступак коришћења архивске грађе у својини Дистрикта, вођење евиденције корисника и израда копија и преписа.

Правилник о условима и начину коришћења архивске грађе мора бити доступан њеним корисницима.

IV. АРХИВСКА ГРАЂА У ПРИВАТНОЈ СВОЈИНИ

Члан 27

Регистратурски материјал и архивска грађа настали у раду приватних предузећа, грађанско-правних и физичких лица на подручју Дистрикта, приватна су својина, а налазе се под контролом и заштитом Архива Дистрикта.

Члан 28

Имаоци архивске грађе из члана 27 овог закона дужни су архивску грађу да пријаве Архиву Дистрикта и доставе му потребне податке за евиденцију.

На ствараоца и имаоца архивске грађе у приватној својини примјењују се одредбе овог закона.

Коришћење архивске грађе у приватној својини која је одлагањем, поклањањем или куповином дошла у посјед Архива Дистрикта регулисано је овим законом, ако другачије није уређено уговором о предаји архивске грађе Архиву Дистрикта.

Члан 29

Архив води регистар власника архивске грађе у приватној својини са основним подацима о имаоцу грађе.

Имаоци и ствараоци архивске грађе у приватној својини, обавезни су:

- да је чувају, среде и попишу;
- да омогуће несметан надзор над њом од Архива Дистрикта;
- да обавијесте Архив Дистрикта о свим промјенама у вези са архивском грађом;
- да омогуће несметано снимање архивске грађе по захтјеву Архива Дистрикта.

Члан 30

Ималац архивске грађе у приватној својини може је продати под условом да прво понуди Архив Дистрикта и обавијести га о условима продаје.

Архив је дужан да у року 30 дана обавијести имаоца грађе да ли прихвата понуду. Ако у овом року ималац архивске грађе не буде обавијештен, сматраће се да понуда није прихваћена, те да ималац може архивску грађу продати другом лицу по цијени која не смије бити нижа од цијене понуђене Архиву.

V. ОСНИВАЊЕ АРХИВА

Члан 31

Архив Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Архив Дистрикта) оснива градоначелник Брчко дистрикта и обезбјеђује средства за његов рад.

Архив Дистрикта ће дјеловати као Служба за архив у Одјељењу за јавни регистар.

Архив може почети с радом ако се поред општих услова предвиђених прописима осигурају:

- потребан и одговарајући простор и опрема;
- обезбијеђена средства за оснивање и почетак рада;
- потребан број архивског особља.

Члан 32

Архив Дистрикта обавља сљедеће послове:

1. спроводи мјере заштите архивске грађе у Архиву и брине за њену сигурност;
2. сређује, обрађује и објављује архивску грађу у виду стручне и друге публикације; научне студије, те организује научне и друге скупове и изложбе;
3. обавља стручни надзор над чувањем и одабирањем архивске грађе која се налази изван Архива и одређује мјере њене заштите;
4. преузима архивску грађу;
5. прикупља архивску грађу у приватној својини откупом, поклоном или одлагањем;
6. обавља заштитно снимање архивске грађе (скенирање, микрофилмовање и сл.);
7. сарађује с другим архивима, културним, научним и сродним установама у и ван Босне и Херцеговине;
8. врши техничке и технолошке мјере заштите архивске грађе (копирањем, конверзацијом, рестаурацијом и сл.);
9. издаје увјерења, потврде, овјерене преписе и фотокопије и друге исправе о чињеницама које су садржане у архивској грађи коју чува;
10. пружа стручну помоћ имаоцима и ствараоцима регистратурског материјала и архивске грађе и налаже им да у одређеном року отклоне утврђене недостатке и оштећења на њој;

11. води евиденцију о имаоцима архивске грађе;
12. обучи стручно архивско особље.

Члан 33

Оснивач може укинути Архив ако не извршава послове ради којих је основан или ако не испуњава услове прописане овим законом.

Члан 34

Стручне послове у Архиву Дистрикта обављају:

- архивски манипуланти,
- архивски техничари,
- виши архивски техничари,
- архивисти,
- виши архивисти,
- архивски савјетници.

Члан 35

(1) Сви службеници запослени у Служби за архив дужни су имати положен архивистички испит.

(2) Право на полагање архивистичког испита имају лица са:

а) високом стручном спремом, након годину дана рада на архивским или сличним пословима;

б) вишом стручном спремом, након девет мјесеци рада на архивским или сличним пословима;

с) средњом стручном спремом, након шест мјесеци рада на архивским или сличним пословима.

(3) Приправници који након завршетка приправничког стажа на архивским или сличним пословима наставе рад на неодређено вријеме, дужни су да положи архивистички испит у року од дванаест (12) мјесеци од дана завршетка приправничког стажа, у супротном им престаје радни однос.

(4) Одредба става 2 овог члана односи се и на волонтере.

Члан 35а

Као положен стручни архивистички испит признаје се и архивистички испит положен за високу, вишу и средњу стручну спрему на било ком нивоу власти пред надлежним органима управе у БиХ.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36

За прекршај из члана 11 овог закона новчаном казном од 500 до 2.000 КМ казниће се имаоци архивске грађе у својини Дистрикта из надлежности Архива Дистрикта.

Члан 37

За прекршај из члана 29 овог закона новчаном казном од 200 до 800 КМ казниће се имаоци грађе у приватној својини.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38

Архивска грађа која се чува у архиву, грађа грађанско-правних лица, те грађа која настаје у регистратурама, сматрају се јавним добром.

Члан 39

Предузећа и установе настале приватизацијом, које су до приватизације биле друштвено, односно државно власништво, архивску грађу коју су преузеле приватизацијом, а потребна им је у обављању њихове основне дјелатности, могу задржати најдуже 10 година након истека календарске године у којој је извршена приватизација или док се по закону не стекну услови за преузимање у архив.

Члан 39а

(1) Изузетно од члана 35 става 1 овог закона, до почетка рада Службе за архив, Одбор за запошљавање је дужан, у процесу селекције пријављених кандидата на јавни конкурс расписан ради попуњавања радних мјеста неопходних за почетак рада Службе за архив, да прихвати и пријаве кандидата који немају положен архивистички испит као потпуне и одговарајуће.

(2) Радна мјеста из става 1 овог члана утврђују се посебним актом који доноси градоначелник на предлог шефа Одјељења за јавни регистар.

(3) Лица која заснују радни однос на радном мјесту из става 1 овог члана дужна су да положе архивистички испит у року од дванаест (12) мјесеци од дана стицања права на полагање архивистичког испита, у супротном тим лицима престаје радни однос.

Члан 40

Ступањем на снагу овог закона на територији Дистрикта престаје с примјеном Закон о архивској дјелатности Републике Српске («Службени гласник РС», број 35/99 од 06. 12. 1999. године), као и Закон о архивској грађи Федерације Босне и Херцеговине («Службене новине ФБиХ», број 45/02 од 20. 09. 2002. године).

Члан 41

Закон о архивској дјелатности ступио је на снагу 4. децембра 2004. године, а његове измјене и допуне 17. јула 2007. године, 8. септембра 2009. године, 26. фебруара 2011. године и 25. септембра 2013. године.